

L $\frac{6}{1412}$

L 6
1412

Latv. P. Valsts biblioteka

62—27.403

0310077290

L
664

Kahdu separatoru pirkt?

Julius Galwinsch.

Mušu laikā ir parahdijuschās tik daudj jeparatoru sistēmas, ka leetas nepratejam pirzejam pee jeparatoru iswehles gribot, negribot jaapmulst. Pee kahdas tad sistēmas palikt? Katris teiz gan ar wahrdeem, gan ar rakšteem sawus jeparatorus un usdod winus par wislabakeem. Kuram gan tizet? Spreeschot pehz reklamam isnabhk, ka katra sistēma jau ir ta wisulabakā un israhdas, ka war pirkt bej apdomaschanas, weenalga, kahdas sistēmas jeparatoru, — tā kā tā uš labu laimi nopirkši to wislabako. Bet kā tas naw tā, par to naw wajadšigs runat. Tirgotaju apgalwojumu un reklamu nodoms ir pabrak weenkahršchs, lai winu nesapraštu. Šchi sweestneezibā šwarigā jautajuma isškaidroschanai mehš pašneedjam sekoscho rakštu.

Wispirms wajadšigs greešt wehribu uš to, kahda nosihme ir jeparatoram sweestnizā, lai pehz tam, kā peenabhkas, sapraštu wina iswehles šwarigumu. Un šcho wisškaidraki warešim apšwehrt, kad mehš šinasim

L-111

kahdam jabuht labam separatoram un eewehrojintàs sekas, kas rodas, ja winsch neispilda wifas tàs ihpafchibas, kuras teek prašitas no labas nekrehjofchanas mašchinas.

Labam separatoram wajaga ispidit jekofchas galwenàs prašibas: 1) tihri atdalit tankus no leespeena, 2) wajaga buht weeglas gaitas, 3) isturigi buhwetam un 4) eespehjanti weenkahršchas konstrukcijas (buhwes).

Ja separators atstahj leespeenā kaut ar weenu leeku desmit daļu % tanku (par normu war peenent 0,1% tanku leespeenā), tad pahrštrahdajot ar separatoru 100 pudu peena par deenu, eet ikdeenas pašufchanā apmehram 5 mahrz. sweesta. Sweestnizas ihpafchneeks saudē zaur šcho ikdeenas 1 rub. 75 kap., aprehkinot 1 mahrz. sweesta par 35 kap.; mehnesišchis saudejums lihdsinajas 52 r. 50 kap. Innahk loti eewehrojama summa, uš kuras pašufchanu it nebuht nedrihkšt škatitees zaur pirkšteem. No šcha peemehra wisfkaidraki redsama tihri nokrehjojofcha separatora wehrtiba. Tadehl wajadsigs pee separatora pirkfchanas wisleelako wehribu peegreest wina tihrai nokrehjofchanai.

Smagas gaitas separatora darbinafchanai waja-dšigs diwkahrtigs štrahdneeku špehks (te teek runats par rokas separatoreem), kas šaprotams, maksā ari diwkahrtigi. — Bet šche jarehkinajas wehl ar ziteem, pehž muhsu domam, šwarigakeem apstahkleem. Ja separatoram ir smaga gaita, tad štrahdneeki, neškatotees uš beeschu pahrmainu, štipri peekuhšt un

negribot šabk lehnaki, kā peenahkas, greešt separatoru, zaur ko teek loti štīpri pašeminata tihra nokrehjoshana, tā ka pilnīgi labs separators, kuršch tihri nokrehjo pee normaleem apštahkleem, pee lehnas greešchanas war atštahst leespeenā lihdsj 0,5% tanku un pat wairak. Augšchā mehš redsejam kahdu šaudejumu dod tikai weena neatdalita desmita daļa % tanku, pehdejā gādijumā turpretim šaudejums buhš jau loti par daudsj manams. Tā tad smagas gaitas separators newar buht labs.

Ja separators neištūriģi buhwets, tad winsch pagehr beeschās išlabošchanas (remonta), war tikt darbinats tikai nedaudsj gadus un wina uštūreschana (išlabošchana un daļu apmainišchana) maksā dabrgi. Šchāi šinā wislabakais buhš tas separators, kuram ir mašak tahdu daļu, kuras war weegli šaluhst un ahtri nodilt.

Separators ar komplizetu buhwi naw wehlams tadehl, ka wina tihrišchana ir loti gruhā un winsch praša rubpigas kopschanas. Pee mašakās neušmanibas komplizetais mehanišms war šamaitatees un zaur šcho teek jau trauzeta mašchinas pareiša gaita. Ja wehlas, lai separators pee augšchā ušskaititām labām ihpašchibam buhtu ari eespehjami weenkahršchi buhwets.

No šazitā redšams: 1) ka ar separatoru wiszeešchakā weidā šaištitas šweestnižu ihpašchneeku intreses; 2) ka laba separatora išwehle it nebuht naw tik weenkahršcha leeta un praša pamatigas šinašchanas un wispušigu wehribu un 3) par fewi šaprotams, ka pee wina išwehles wajaga buht loti ušmanigam: pirkši

šliktu separatoru — wahraši un zeetiši saudejums wairakus gadus.

Bet augšchā šazitais wehl nemas neišchkir muhs intresejoscho jautajumu — kura no separatoru šite. mam ir wislabaka, jeb kahdu separatoru pirkt, bet tikai modina muhsu usmanibu. Dot noteiktu un škaidru atbildi us wirsrakštā nostahditā jautajuma newar.

Leekas ka tagad, šinot, kahdam jabuht labam separatoram, leeta naw wairs tik gruhā: atleekas tikai ismeklet no peesolamas separatora kaudjes to, kuram wisleelakā mehrā peemiht augšchā usškaititās labās ihpashibas. Bet leeta ir ta, ka neweenā šistemā wifas schās ihpashibas naw šasneeguschas schā laika augštakā pakahpeena. Weeni separatori labi atdala taukus, bet ir komplizetas buhwes; otri pahrschids muhs zaur šawu weenkahrschibu, bet winu tihra nokrejoschanas špehja šabw daudš jemaki, kā pee pirmajeem; pee trescheem ir nokrehojoschanas špehja, buhwes weenkahrschums labi, bet wini ir neišturigi, wineem ir smaga gaita, jeb kahds nebuht zits truhkums u. t. pr. Ar wahrdu šakot — katram separatoram ir šawas preekščrozibas un šawi truhkumi, kuri ir jaewehro pee wina pirkšchanas. Salwenais, pee separatora pirkšchanas japeemehrojas ar tās šaimneezibas prašijumeem, preekšč kuras winsch teek eegahdats. Weeni war peetikt ar masak tihri nokrehojoscheem, bet weenkahrschakeem un isturigakeem separatoreem, lai winus waretu darbinat weenkahrschi štrahdneeki — tas ir neleelās šaimneezibās un zeemos.

Žiti, turpretim, pėepraš eespehjami tihri nokrehjojo-
šchus, lai ari komplizetakas buhwes separatorus;
tahdas prašibas teek usstahditas no leelam šweestnizam.

Wispušiga daschadu separatoru preekščrozibu un
truhkumu nowehrteschana ir eespehjama tikai špezi-
alistam. Ja pee ta keršees majšinadams pirzejs, tad
winu wisadā šinā weiklee pahrdeweji peewils. Bet
mehs tomehr gribetu dot kaut kahdus aisrahdijumus
weenkahrscham leetas nepratejam—pirzejam, preekšč
kura ihpaschi schās rindinas teek rakstītas.

Preekšč wineem, mehs domajam, bes schaubam
par šwarigu materialu noderēs dati par daschadu
separatoru leetoschānu šweestneezibas praktikā. Schee
dati daschā šinā aisrahdis, kuri separatori wiswairak
ispilda šaimneeku prašijumus.

Tahdu peerahdischānu mums, šinams, naw daudš.
Bet ari ne wiši tahdi aisrahdijumi war mums buht
noderīgi. Tā par peemehru Widsemē ir isplatītas
wiswisadakas separatoru šīstemas. Ja mehs eedomatos
šawahkt šinas, noprašchinot šaimneekus, tad mehs
nokluhtu pee loti šawadeem isnahkumeem. Pa lee-
lakai teesai scho separatoru ihpaschneeki, wideja leeluma
zeemu šaimneeki, ir ar winu darbu peeteekoschi apmee-
rinati. Bet kā lai wini ari nebuhtu apmeerinati:
separators pateesi ispilda šawu peenahkumu— atdala
krehjumu no leespeena, bet pahraki par to wineem
špreest naw eespehjams. Skaidra leeta, ka tahdas
atsauksmes newar nekahda labuma atnešt.

Preekšč mums war buht derigas šinas tikai no
tahdeem šweestneezibas apgabaleem, kur separatoru

darbs teek ūngri kontrolets no ūpezialisteem. Tahdas wairak jeb masak noteiktas leezibas mehs atrodam Sibirijas ūweestneezibas praktikā.

Sibirijas ūweestneeziba ir loti plascha un noūstahdita ūngri uū ruhpnenezibas pamateem. Separatoru iūwehle tur, ihpashchi artelu ūweestnizās, noteek uū ūpezialistu inūstruktoru aishrahdijsimeem un ir nodibinata uū ekonomiskeem aprehkinajumeem, t. i. teek pirkti tikai tee separatori, kuri ir wiseenesigaki.

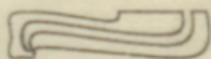
Sibirijas ūweestnizās ūrahda tuhkstoschi no separatoroem un ūaprotams, ka katra firma wehlas eeguht tahdu leelu pirzeju ūkaitu kā Sibirijas ūweestneekus. Un patees ū katrs separators zenschas islikt ūew zelu uū Sibiriju. Bet pats par ūewi ūaprotams, ka panahkumus war ūasneegt tikai labakas ūstemas. Dajchadu separatoru ūstemu panahkumi schini zihnā dehl Sibirijas tirga ir teescham dahrgs materials preeksch ūpreechanas par scho dajchadu separatoru derigumu.

No tagad ūlehtās A. A. Balakschina organizijas, Kurganā 1907. g., tika iūsubhtitas ūem wina wadibas ūtahwoscho artelu ūweestnizu meistareem ūewiūskas jautajumu listes par ūweestneezibas tehniku. Eeksch schās organizijas pahrskata par mineto gadu ir eewetotas meistaru atbildes uū pēeprašiteem jautajumeem. Par separatoroem ir dabutas atbildes no 129 ūweestnizam. Winās uūūskaititi 357 separatori. Sadalas wini tā: Alfa-Lawal ūstemas 288 gab. (80%), Astra 46 g. (12,8%), Perfekta — 14 (3,6%); pahrejās zitu ūstemas kā: Krona, Aleksander-Balans,

Jakobson, Helis un Pump separatori ir sastopami
skaitā no 1 - 2 un īstais kopā tikai 9 gab. (lihdj 30/o).

Atbildes organizācija dabu ja listē ne no wifai daudj
šweestnizam, bet šchās šweestnizas aishem loti plaschu
apgabalu, un tadehl sawahktās šinas buhs loti tuwu
šaurmehra skaitam Sibirijā, jeb wismasakais Tobol-
kas gubernā. Mehš redšam, ka 80/o wifu leetojamo
separatoru ir „Alfa-Lawal“ sistēmas. No šcha mehš
aisham slehdseenu, kā Alfa-Lawal separatori ir wis-
toderigakee.

Lihdsigi ar Alfa-Lawal separatoreem ir Alstra
eparatori, kas gandrihl weens un tas pats, tā ka
weeschi winau nosaukumus neewehero. Pehdejā laikā
šajchas šweestnizas eegahdajuschas Perfektu un, kā
eekas, ir ar wineem meerā. Bet tomehr šcho sepa-
atoru isplatiščana Sibirijā šchim brihščam naw
eela, kā tas redšams no augščā peeweesteem organi-
zijas aishahdijumeem. War ar buht, ka ari šchis
eparatorš eeguhs plaschaku darba lauku Sibirijā.

LATVIJAS NACIONĀLĀ BIBLIOTĒKA

0310077290

